

UCHWAŁA NR X/101/2024
RADY MIEJSKIEJ W WOLSZTYNIE

z dnia 27 grudnia 2024 r.

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 ze zmianami) oraz art. 44 ust. 1, 2, 3a i art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r., poz. 1478), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu, uchwała się co następuje:

§ 1.1. Ustanawia się pomnikiem przyrody - drzewo z gatunku wiąz szypułkowy (*Ulmus laevis*), o nazwie "Wiąz Buczkowskiego" o obwodzie pnia 285 cm i wysokości ok. 22 m, rosnące na terenie nieruchomości o numerze ewidencyjnym 1677/4, obręb Obra, będącej własnością Gminy Wolsztyn.

2. Współrzędne geograficzne umiejscowienia pomnika przyrody są następujące: 52°4'9.721"N; 16°2'28.025"E, 571129 X, 5571385 Y.

3. Położenie pomnika przyrody, o którym mowa w § 1, określa mapa sytuacyjna stanowiąca załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Ustanowienie niniejszego drzewa pomnikiem przyrody ma na celu ochronę tworów przyrody ożywionej, charakteryzujących się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, a także szczególnie cechami osobniczymi, takimi jak rozmiar i wiek.

§ 3. W stosunku do ustanowionego pomnika przyrody, o którym mowa w §1, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 5) umieszczania tablic reklamowych.

§ 4. 1. W stosunku do ustanowionego pomnika przyrody, o którym mowa w §1, uzgadnia się wykonywanie prac na potrzeby ochrony przyrody na pomniku przyrody ożywionej.

2. Zakres wykonywanych prac, o których mowa w ust.1, dotyczy:

- 1) przeprowadzania cięć pielęgnacyjnych w koronie drzewa;
- 2) stosowania - w wymaganych przypadkach - wiązań mechanicznych w koronie drzewa i montowania podpór konarów;
- 3) wygradzania pomnika przyrody w wymaganych przypadkach;
- 4) wymiany starych tabliczek informacyjnych lub montowania nowych.

3. Wykonywane prace wymienione w §4 ust.2 winny być przeprowadzone zgodnie z art. 87a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody przy spełnieniu następujących warunków:

- 1) prace pielęgnacyjne winny być wykonywane przez osobę lub firmę specjalistyczną posiadającą doświadczenie oraz uprawnienia w pracach przy drzewostanie o charakterze pomnikowym;
- 2) wykonywane prace nie mogą spowodować utraty walorów przyrodniczych pomnika przyrody oraz zniszczenia gatunków chronionych w jego obrębie.

§ 5. Nadzór nad pomnikiem przyrody sprawuje Burmistrz Wolsztyna.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wolsztyna.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Wolsztynie

Michał Maruszewski

Położenie pomnika przyrody – wiąz szypułkowy (*Ulmus laevis*) rosnącego na terenie nieruchomości o numerze ewidencyjnym 1677/4, obręb Obrą

Legenda

X – położenie pomnika przyrody –
wiąz szypułkowy,
rosnącego na terenie działki
o numerze ewidencyjnym 1677/4,
obwód Obrą.

UZASADNIENIE

w sprawie: ustanowienia pomnika przyrody.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478.), formami ochrony przyrody są m.in. pomniki przyrody.

W myśl art. 40 ww. ustawy, pomnikami przyrody definiuje się pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 i 3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478) ustanowienie formy ochrony przyrody, w tym pomnika przyrody, następuje w drodze uchwały rady gminy, po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Takie uzgodnienie RDOŚ wydał postanowieniem nr WST.623.84.2024.PC.1 z dnia 19 listopada 2024 r.

Drzewo wskazane do objęcia formą ochrony przyrody jako pomnik przyrody to wiąz szypułkowy, rosnący na terenie działki o numerze ewidencyjnym 1677/4, obr. Obra, w pobliżu Północnego Kanału Obry oraz pomnika upamiętniającego śmierć Powstańca Wielkopolskiego - Józefa Buczkowskiego. Wiąz wyróżnia się wśród otaczającej go zieleni wyjątkowymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, a także szczególnymi cechami osobniczymi, takimi jak rozmiar i wiek.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomnik przyrody, walory przyrodnicze i krajobrazowe wiązu szypułkowego, kwalifikują go do objęcia ochroną prawną. Obwód pnia przedmiotowego drzewa na wysokości 130 cm wynosi 285 cm. Zgodnie z ww. Rozporządzeniem Ministra Środowiska minimalny obwód pnia dla wiązu szypułkowego wynosi 200 cm.

Ponadto uznanie za pomnik przyrody ww. drzewa ma istotne znaczenie w kształtowaniu wizerunku Wolsztyna, jako zielonego miasta. Objęcie wiązu ochroną prawną i otoczenie go szczególną opieką pozwoli na zachowanie go dla przyszłych pokoleń.

Na podstawie art. 45 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, w odniesieniu do pomników przyrody, mogą być wprowadzone zakazy określone w art. 45. Spośród proponowanych przez ustawodawcę 11 zakazów, wybrano 5, które są warunkami niezbędnymi we właściwej ochronie drzewa. Są nimi:

1. zakaz niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru,
2. zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
3. zakaz uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
4. zakaz zmiany sposobu użytkowania ziemi,
5. umieszczania tablic reklamowych.

Wprowadzenie zakazów pozwoli na pełniejsze zabezpieczenie cennych walorów przyrodniczych drzewa.

Zrezygnowano z zakazów zawartych w pkt. 4, 5, 6, 8, 9 i 10 art. 45 ust 1 ww. ustawy, gdyż nie mają one praktycznego zastosowania w przypadku obiektu objętego niniejszą uchwałą.

Przedmiotowa uchwała dodatkowo realizuje wymagania dyrektywy INSPIRE poprzez określenie położenia pomnika przyrody przy pomocy współrzędnych geodezyjnych w Państwowym Układzie Współrzędnych Geodezyjnych 2000 oraz współrzędnych geograficznych GPS, co umożliwia uzupełnienie bazy informacji przestrzennej o informacje o obiektach chronionych.

Projekt przedmiotowej uchwały konsultowano z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 ze zmianami). W dniu 3 grudnia 2024 r. uzyskano opinię

Wolsztyńskiego Koła Klubu Przyrodników, w której podkreślono dużą wartość przyrodniczą drzewa oraz fakt podnoszenia przez niego walorów estetycznych i krajobrazowych otoczenia.

Mając powyższe na względzie przedłożenie Radzie Miejskiej w Wolsztynie projektu uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Wolsztynie

Michał Maruszewski